

Doç. Dr. Selçuk Özdağ

Muğla Milletvekili

Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla. **27.08.2026**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Türkiye'nin ev sahipliğinde 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen 36'ncı NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi nedeniyle başkentte olağanüstü kapsamda güvenlik, ulaşım, çevre düzenleme, altyapı, tanıtım ve organizasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Zirve hazırlıkları kapsamında Esenboğa Havalimanı, Ankara Havalimanı ve Cumhurbaşkanlığı Külliyesi başta olmak üzere heyetlerin kullanacağı güzergâhlarda kapsamlı çalışmalar yürütülmüş; yol ve çevre düzenlemeleri yapılmış, peyzaj çalışmaları gerçekleştirilmiş, reklam ve karşılama panoları ile büyük ölçekli fiziki bariyerler kurulmuştur.

Özellikle protokol güzergâhlarında bulunan bazı eski yapıların, gecekonduların ve ticari işletmelerin önlerine yüksek ve uzun paneller yerleştirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, 25 Haziran 2026 tarihinde yaptığı açıklamada söz konusu panellerin "liderlerin göz zevki için binaların ve gecekonduların gizlenmesi" amacıyla konulduğu yönündeki eleştirilerin gerçeği yansıtmadığını belirtmiş; bu düzenlemelerin uluslararası yüksek düzeyli organizasyonlarda uygulanan güvenlik ve lojistik protokollerinin parçası olduğunu, açık ve korumasız alanlardan gelebilecek tehditlerin engellenmesi amacıyla fiziki bariyer ve güvenlik perdelerinin kullanıldığını açıklamıştır.

Dolayısıyla söz konusu panel ve bariyerlerin kamu otoritesinin talebi doğrultusunda yerleştirildiği tartışmasızdır. Kamuoyu nezdinde büyük tartışmalara ve eleştirilere konu olan bu çalışmaların hangi kararlarla gerçekleştirildiği, toplam maliyetlerinin ne olduğu, maliyetlerin hangi kurumlarca karşılandığı ve vatandaşlar ile esnaf üzerinde oluşturduğu maddi yükün boyutunu öğrenmek, vergi veren her bir vatandaşımızın hakkıdır.

Zirve ile ilgili bir başka konu ise protokol güzergâhındaki esnafın uğradığı mağduriyetlerdir.

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre; bazı işletmelerin girişlerinin panolarla kapatıldığı, müşteri ulaşımının güçleştiği ve ticari faaliyetlerin ciddi biçimde olumsuz etkilendiği belirtilmiştir. Bazı esnaf bir hafta boyunca iş yerini açamadığını, bazı işletmeler ise satışlarının yüzde 90'ın üzerinde azaldığını ifade etmiştir. Ankara Valiliğinin 26 Haziran 2026 tarihli açıklamasında "iş yerlerine yönelik herhangi bir kısıtlama öngörülmediği" belirtilmesine rağmen, sahadan yansıyan şikâyetler uygulamada farklı bir durumun ortaya çıktığını göstermektedir.

Bunlara ilaveten, tarafımıza ulaşan şikâyetlerde; NATO Zirvesi nedeniyle protokol güzergâhlarında kötü görüntü oluşturduğu değerlendirilen alanları, bina cephelerini ve iş yerlerini kapatmak amacıyla kullanılan branda, pano veya benzeri malzemelerin maliyetlerinin bazı işletme sahipleri ve esnaftan karşılanmasının istendiği iddia edilmektedir.

Devlet tarafından uluslararası bir zirve kapsamında alınan güvenlik, tanıtım veya şehir düzenleme kararlarının maliyetinin, kararın alınmasında hiçbir dahli bulunmayan esnaf ve mülk sahiplerinin üzerine bırakılıp bırakılmadığının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Zira Anayasa'nın 73'üncü maddesi gereğince vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulması esastır. Kamu otoritelerinin talebi veya yönlendirmesi sonucunda vatandaşlardan herhangi bir ad altında zorunlu ödeme talep edilmiş olması hâlinde bunun açık bir kanuni dayanağının bulunması gerekir.

Bu kapsamda;

1- 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen 36'ncı NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi için Cumhurbaşkanlığı, bağlı kuruluşlar, bakanlıklar, Ankara Valiliği, belediyeler ve diğer kamu kurumları tarafından yapılan harcamaların toplam tutarı ne kadardır? Bu harcamaların kurum, iş kalemi, ihale/satın alma yöntemi ve tutar itibarıyla dağılımı nedir?

2- NATO Zirvesi kapsamında Ankara'daki protokol ve delegasyon geçiş güzergâhlarına yerleştirilen branda, fiziki bariyer, güvenlik perdesi, reklam ve karşılama panolarının toplam sayısı, toplam yüzölçümü ve maliyeti nedir?

3- Söz konusu panoların hangi noktalara kurulacağına hangi kurum veya kurul karar vermiştir? Bu kararların tarih ve sayıları nelerdir? Panellerin kurulması için Ankara Büyükşehir Belediyesine, Cumhurbaşkanlığı veya Cumhurbaşkanlığına bağlı herhangi bir birim tarafından yazılı ya da sözlü talimat verilmiş midir?

4- Kamuoyuna yansıyan 155 milyon 958 bin 588 TL tutarındaki karşılama panosu ihalesi ile yaklaşık 25 milyon 510 bin TL tutarındaki açık hava tabela ve reklam harcamasının nihai maliyeti nedir? Bu işler hangi şirketlere verilmiştir?

5- Zirve sonrasında söz konusu pano, afiş ve diğer materyallerin kaldırılması ve sökülmesi için yapılan toplam harcama ne kadardır? Kamuoyuna yansıyan yaklaşık 16 milyon 965 bin TL'lik söküm harcaması doğru mudur?

6- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca panellerin güvenlik gerekçesiyle kurulduğu açıklanmıştır. Bu panellerin kurulmasını gerekli kılan somut güvenlik risk analizleri hangi kurum tarafından hazırlanmıştır? Panellerin yüksekliği, uzunluğu ve kurulacağı alanların belirlenmesinde hangi güvenlik kriterleri uygulanmıştır?

7- Tarafımıza ulaşan, NATO Zirvesi kapsamında kullanılan branda, kaplama, pano veya benzeri uygulamaların maliyetinin bazı esnaf, işletme sahipleri veya taşınmaz maliklerinden talep edildiği yönündeki şikâyetler doğru mudur?

8- Bu kapsamda herhangi bir esnaf, şirket, işletme sahibi, bina sahibi veya kiracıdan; branda bedeli, pano bedeli, cephe kaplama bedeli, çevre düzenleme bedeli, katılım bedeli, hizmet bedeli, bağış, katkı payı veya başka herhangi bir ad altında ödeme talep edilmiş midir?

9- Talep edilmiş ise kaç gerçek veya tüzel kişiden, kişi/işletme başına ne kadar ve toplam kaç TL ödeme istenmiş ve bugüne kadar ne kadar tahsilat yapılmıştır?

10- Söz konusu ödemeleri talep eden kurum veya kuruluş hangisidir? Bu talepler kamu görevlileri tarafından mı, belediye personeli tarafından mı yoksa işi üstlenen yüklenici veya alt yüklenici şirketler tarafından mı esnafa iletilmiştir?

11- Esnaftan söz konusu bedellerin talep edilmesinin kanuni ve idari dayanağı nedir? Ödemenin yapılmaması hâlinde esnafa herhangi bir yaptırım uygulanacağı bildirilmiş midir?

12- Devletin güvenlik veya protokol gerekçesiyle aldığı bir karar sonucunda yapılan fiziki düzenlemenin maliyetinin özel kişilere yüklenmesi söz konusu ise; bunun Anayasa'nın 73'üncü maddesiyle ve mali yükümlülüklerin kanuniliği ilkesiyle bağdaştığı değerlendirilmekte midir?

13- Herhangi bir kamu kurumunun bilgisi ve onayı dışında, yüklenici veya üçüncü kişiler tarafından esnaftan para talep edildiğinin tespit edilmesi hâlinde bu kişiler hakkında inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Cumhurbaşkanlığına bu konuda ulaşmış şikâyet, dilekçe veya ihbar sayısı kaçtır?

14- Paneller nedeniyle iş yerlerinin önü veya vitrini kapanan, müşteri erişimi engellenen ya da iş yerini geçici olarak açamayan kaç işletme tespit edilmiştir? Bu işletmelerin zirve süresince uğradığı ekonomik kayba ilişkin herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

15- Ankara Valiliğinin 26 Haziran 2026 tarihli açıklamasında “iş yerlerine yönelik herhangi bir kısıtlama öngörülmediği” belirtilmesine rağmen bazı işletmelerin panel ve güvenlik tedbirleri nedeniyle faaliyetlerini sürdüremediğine ilişkin basına yansıyan açıklamalar konusunda herhangi bir idari inceleme yapılmış mıdır?

16- Zirve nedeniyle ticari faaliyeti kesintiye uğrayan veya gelir kaybına uğrayan esnaf için zarar tazmini, vergi/stopaj muafiyeti, kira desteği veya başka bir telafi yöntemi uygulanmış mıdır? Uygulanmadıysa gerekçesi nedir?

17- NATO heyetlerinin konakladığı bazı otellerde güvenlik gerekçesiyle faaliyetleri durdurulan mağaza ve işletmelere tazminat veya başka ad altında ödeme yapıldığı yönünde kamuoyuna yansıyan iddialar olmuştur. Bu iddialar doğru mudur? Doğru ise kaç işletmeye, hangi kamu kurumu tarafından ve toplam ne kadar ödeme yapılmıştır?

18- Otellerdeki işletmelere zarar karşılığı ödeme yapılmış ise, protokol güzergâhlarında paneller nedeniyle ticari faaliyeti zarar gören küçük esnafın zararlarının karşılanmamasının gerekçesi nedir?

19- NATO Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen bütün harcamaların, yüklenici firmaların, sözleşme tutarlarının, işlerin geçici veya kalıcı niteliğinin ve finansman kaynaklarının yer aldığı ayrıntılı bir harcama tablosunun kamuoyuna açıklanması düşünülmekte midir?